

listopad 2022

Zpr@vodaj ČSSZ

Kde kontrolovat údaje, [str. 1](#) • Co se nepočítá, [str. 2](#) • Dobrovolné pojištění, [str. 3](#)

Jak předejít nízkému důchodu či jeho zamítnutí

Po zažádání o starobní důchod mohou být mnozí pojištěnci nepříjemně překvapeni jeho výší. V krajním případě může být žádost o starobní důchod zamítnuta. Stává se to aktuálně v 7 až 8 % případů všech žádostí. Příčinám nízkého důchodu jde přitom v některých případech předejít a stejně tak si lze ohlídat i další související údaje.

Není nad kontrolu údajů

Většina lidí se o náležitosti starobního důchodu začne zajímat až v době, kdy se bezprostředně blíží věku s možným odchodem do důchodu. V té době již ale bývá často na některé úkony pozdě, případně jsou zpětně velmi komplikované. Při posuzování nároku na důchod jsou totiž důležité kromě výdělečné činnosti také nejruznější životní okolnosti, které mohou jedince v různém rozsahu potkat a ovlivnit dobu účasti na pojištění nebo započítanou částku.

Čím dříve se podaří u některé informace zjistit nesoulad se skutečným stavem, tím dříve je možné zjednat nápravu.

Získaná doba pojištění má totiž

vedle celoživotních výdělků zásadní vliv také na to, zda na důchod při dosažení důchodového věku vůbec nárok vznikne. Ovlivnit to přitom může i drobné nedopatření, kdy zaměstnavatel opomene přihlásit zaměstnance k účasti na nemocenském a důchodovém pojištění nebo za něj neodevzdá evidenční list důchodového pojištění. V případě včasného zachycení nemusí být náprava zásadnějším problémem.

ČSSZ pravidelně provádí kontrolu a případné neúplné údaje se snaží v součinnosti se zaměstnavateli či pojištěnci doplnit, pokud se však sejde několik pochybení zaměstnavatele najednou, může se stát, že doba pojištění nebude u ČSSZ zaevidována.

Pomůže ePortál ČSSZ

Kontrolovat si pravidelně své doby důchodového pojištění nebo to, zda došlo od zaměstnavatele k řádnému přihlášení k nemocenskému a důchodovému pojištění či odevzdání evidenčního listu důchodového pojištění, může každý pojištěnec sám na ePortálu ČSSZ. Prostřednictvím [Informativní důchodové aplikace \(IDA\)](#) je možné zjistit nejen odhad aktuální výše důchodu, ale také snadno a rychle své datum odchodu do důchodu a především pak zkontrolovat, jaké informace o pojištění dané osoby ČSSZ eviduje. Doporučeno je kontrolovat tyto informace

pokračování na straně 2...

s určitým časovým odstupem po nástupu do nového zaměstnání nebo jeho skončení (hlavním zdrojem aplikace IDA jsou totiž evidenční listy důchodového pojištění, které zaměstnavatel předkládá ČSSZ až na výjimky jednou ročně). Lhůta na přihlášení zaměstnance k účasti na pojištění či v případě ukončení zaměstnání je 8 dnů, v některých případech mohou být lhůty i delší.

Prostřednictvím ePortálu ČSSZ lze rovněž jednoduše získat celkový přehled o dobách důchodového pojištění, které u osoby ČSSZ eviduje. A jednou za rok je také možné podat si žádost o vyhotovení [informativního osobního listu důchodového pojištění](#) s komplexními informacemi o získaných dobách důchodového pojištění.

Pravidla pro získání starobního důchodu

Základní podmínky pro odchod do důchodu jsou jednoduché: dosažení důchodového věku a získání potřebné doby pojištění. Obě tyto informace lze snadno zjistit pomocí již zmíněné [IDA](#). Potřebná doba pojištění je standardně 35 let, případně 30 let bez náhradních dob pojištění. Na stránkách ČSSZ je v elektronické podobě k dispozici přehledná [Příručka budoucího důchodce 2022](#), která obsahuje aktuální a potřebné informace k důchodu včetně návodu, jak o něj zažádat.

Co se do důchodu nepočítá

Období a životních situací, které se

do doby pojištění (nutné podmínky pro nárok na starobní důchod) nebo vyšší výdělku nepočítají, je celá řada a ve stručnosti je lze shrnout následovně:

• Studium po 31. 12. 2009

Od roku 2010 platí, že ani doba studia po 18. roce věku se nezapočítává pro potřeby důchodu. Spadá sem tedy jak část studia na střední škole, tak studium na škole vyšší odborné nebo vysoké.

• Brigády a přivýdělky

Zvláště studenti si často přivydělávají formou brigád. Prostřednictvím menších úvazků si ale může vypomoci i kdokoliv jiný. Při dohodách o provedení práce (DPP) s výdělkem nižším než 10 001 korun nebo u dohod o pracovní činnosti (DPČ) s výdělkem pod 3 500 korun není založena účast na pojištění ani povinnost odvádět pojistné. Období pracovní činnosti formou DPP nebo DPČ se tudíž často z tohoto důvodu nepočítají do potřebné doby důchodového pojištění.

• „Peníze na ruku“

Pokud za svou práci dostává pracovník tzv. peníze na ruku, obchází tím systém důchodového pojištění,

kterého se neúčastní. Takové období ani výdělky s ním spjaté není možné započítat do důchodu.

• Podnikání bez pojistného

Ne vždy je při samostatně výdělečné činnosti odváděno pojistné. Příznačným příkladem jsou příjmy z tzv. vedlejší samostatné výdělečné činnosti, které nedosahují rozhodně částky, a tudíž nezakládají účast na důchodovém pojištění. Samozřejmě může být taková osoba přihlášena k pojištění a platit pojistné dobrovolně, pokud tak však neučinila, není daný rok započítán do důchodového pojištění.

• Druhá práce

Přestože může být při více úvazcích odváděno pojistné u všech zaměstnavatelů, do důchodového pojištění se započítává jako odpracované období vždy pouze jedna z činností. Výdělky se započítávají všechny, nelze však při souběhu úvazků takto „napracovávat“ potřebnou dobu pojištění.

• Nezaměstnanost

V případě nezaměstnanosti a evidence

pokračování na straně 3...

... pokračování ze strany 3

na Úřadu práce ČR se dané osobě sice období do důchodového pojištění započítá, jsou tu však omezení. Jako tzv. náhradní doba pojištění se počítá doba, po kterou je pobírána podpora v nezaměstnanosti nebo při rekvalifikaci. Při nezaměstnanosti bez nároku na podporu se započítávají maximálně 3 roky, a to zpětně od žádosti o důchod, přitom v období před 55. rokem věku lze hodnotit z doby bez podpory nejvýše 1 rok. Pokud v evidenci na Úřadu práce ČR evidování vůbec nejste, tak samozřejmě tato doba započítána není.

• **Období v domácnosti**

Vysoký příjem jednoho z partnerů může zajistit, že se jeden z rodičů, který kvůli péči o dítě nepracuje, bude starat o dítě i po jeho dosažení 4 let věku a zůstane tzv. v domácnosti. Takové období nelze do důchodu započítat. Jiný případ by byl, pokud by se jednalo o dítě závislé na péči.

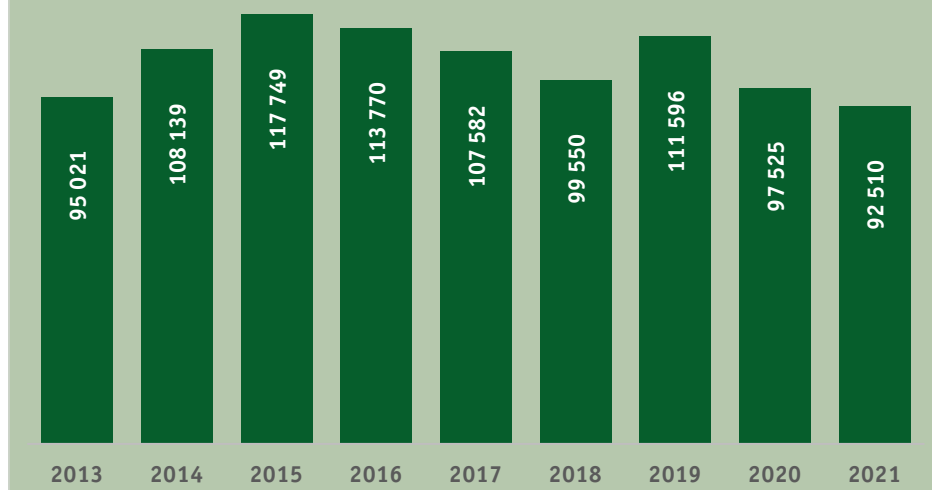
• **Pasivní příjmy**

Příjmy z pronájmů či jiné kapitálové příjmy nezakládající účast na sociálním pojištění nelze započítat do důchodu.

• **Předdůchod**

Rozhodnutí začít pobírat předdůchod z vlastních naspořených úspor v rámci doplňkového penzijního spoření má svá specifika. Jedním z nich je, že v případě, kdy daná osoba

Podané žádosti o starobní důchod v ČR podle let

během pobírání předdůchodu přestane pracovat a neodvádí pojistné, jedná se pouze o vyloučenou dobu (aby se nesnížily průměrné příjmy, z nichž se bude starobní důchod počítat), ale není možné takové období započítat do důchodu jako „odpracovanou“ dobu pojištění.

• **Invalidita I. a II. stupně**

Pouze pobírání důchodu při invaliditě III. stupně je období počítáno jako náhradní doba pojištění. Při invaliditě I. a II. stupně se doba bez souběžného výkonu výdělečné činnosti a s tím související platby pojistného do důchodu nezapočítává.

• **Výkon trestu**

I zde rozhoduje, zdali v průběhu výkonu trestu daná osoba pracuje. Pokud do práce zařazena nebyla, nezapočítává se takové období do pojištění.

Zamítnutých žádostí je víc

O starobní důchod zažádá ročně přibližně sto tisíc zájemců. V roce 2021 bylo na ČSSZ podáno 92 510 žádostí, z nichž 7 454 bylo zamítnuto, což je zhruba o tisíc více než v předšlém roce. Nejčastějším důvodem zamítnutí je nezískání potřebné doby pojištění. Některé žádosti jsou zamítány také z důvodu nedosažení potřebného věku pro přiznání tohoto důchodu, zde jde však o méně případů.

Co může vyřešit dobrovolné pojištění

Pokud nezakládá výdělečná činnost nebo okolnosti životní situace účast na důchodovém pojištění, může osoba pojistné odvádět v rámci dobrovolného důchodového pojištění.

Na dobrovolném důchodovém pojištění se lze účastnit z mnoha důvodů, které jsou podrobněji rozvedeny na stránce o dobrovolném pojištění na [webu ČSSZ](#).

Pojistné lze za omezených podmínek dobrovolně doplatit i zpětně. To je však možné, pokud není zákonem uvedeno jinak, pouze 1 rok zpětně bezprostředně předcházející dni podání přihlášky a celkem lze takto získat maximálně 15 let.

Pro další informace doporučujeme kontaktovat ČSSZ prostřednictvím [call centra](#) na tel. 800 050 248. ■

Jak funguje naše Informativní důchodová aplikace (IDA), se dozvíte také ve videu

ODEBÍRAT

YouTube

Všechna reprodukční práva jsou vyhrazena. Jakékoliv šíření a kopírování online Zpr@vodaje ČSSZ bez výslovného svolení ČSSZ není povoleno. Obrátit se můžete na redakce@cssz.cz. Děkujeme za pochopení.